

Гричаненко Катерина Леонідівна

1 курс, факультет соціології і права,
НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покулита І. К., к. філос. н., доцент
кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

Голос «розстріляного Відродження», що лунає й до сьогодні

На початку 30-х років політична система Радянського Союзу набула всіх ознак тоталітарної держави. Масові репресії: розкуркулення, заслання, стан доведений до самогубства, розстріли, масові ув'язнення, цей злочин проти людяності став реальністю доби сталінізму. Інакше кажучи, люди, що боролися за культурний розвиток та можливість вирвати Україну з тенет Росії, пізніше були жорстоко покарані.

Перші жертви терору були письменники: Микола Хвильовий, Микола Зеров, Валер'ян Підмогильний, Микола Куліш, Євген Плужник, Лесь Курбас та багато інших. На жаль, більшість з цих величних людей було фізично страчено кровавими руками більшовицької влади. Жертвами сталінських репресій стали найяскравіші представники українського національного відродження. Більшість з них погинули на Соловках, пішли у заслання, здійснили самогубство...

Один з найвідоміших представників цього часу Валер'ян Підмогильний у своєму романі «Місто» утілює у головному герої прагнення від фізичної насолоди до релігійної, що перечить всім канонам тодішньої влади. Не менш цікавий сюжет у творі Миколи Хвильового «Я (Романтика)», адже він пішов на ризик, описавши бездушну істоту, що вбиває свою матір заради ідеї. Тим самим автор засудив більшовицьку революцію. Ще ефектнішим стало його гасло «Геть від Москви», що сколихнуло серця відчайдушних комуністів, які згодом визнають «ворогом народу» Людину з великої літери.

Загалом у ті роки ліквідовано приблизно 80% української інтелігенції. Дуже влучною вважають цитату Лев Троцького, що чітко описує жорстокі події сталінізму, щодо митців: «Ніде репресії, чистки, придушення і всі інші види

бюрократичного хуліганства в цілому не досягли таких страшних розмірів, як на Україні, у боротьбі з могутніми прихованими силами в українських масах, що прагнули більшої свободи й незалежності»

Отже, період, який ознаменувався знуцанням над людським життям через прагнення у своїх творах відкрити очі на тодішній лад, піднести внутрішній стан людини до найвищого рівня, пізніше назвали добою «Розстріляного Відродження». Глибокий підтекст криється у самій назві, адже саме репресії винищили майбутнє нації. Щоб оговтатись від таких подій, потрібно змінити не одне покоління. Але моральні чесноти, що залишили митці у своїх шедеврах, як ніколи є актуальними сьогодні. Боротьба за незалежність, прагнення до свободи, людська доброта і чистий розум-ось що прагнули донести до людства поети доби «Розстріляного Відродження». На мою думку, не можна забувати про вагомий вклад у культуру українців та кількість жертв, що полягли, щоб в майбутньому їх нащадки ніколи не потрапили у руки влади, а завжди мали своє «Я». Хоч якби не змінилась Україна й українці за ці роки, але неоцінене значення їхньої творчості для нас, адже саме зараз наша країна переживає одні з найгірших часів і потребує як ніколи цілісності та гармонії, яку у своїх творах і зобразили, поклавши життя, поети доби «Розстріляного Відродження».